

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Inwestycje społeczne na rzecz osób z niepełnosprawnościami i długotrwale chorych

Paweł Kubicki, Magdalena Maciejasz
Szkoła Główna Handlowa

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Plan prezentacji

- Inwestycje społeczne
- Kwestie definicyjne
- Analiza kosztów – różne podejścia
- Cele polityki publicznej
- Podejście zadaniowe – usługi jako inwestycje
- Przykłady inwestycji społecznych
- Podsumowanie

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Wyzwania

- Kryzys ekonomiczny: bezrobocie, ubóstwo, wykluczenie społeczne
- Zmiany demograficzne: starzenie się społeczeństw

Rozwiązania

- Bardziej wydajne i efektywne wydatkowanie środków publicznych
- Wzmocnienie umiejętności ludzi i umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i aktywności zawodowej
- Koncentracja na zintegrowanych pakietach świadczeń i usług
- **Prewencja a nie interwencja**

Inwestycje społeczne

- Inwestowanie w ludzi, wspieranie ich umiejętności, aktywności zawodowej i możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym
- Główne obszary inwestycji to edukacja, opieka nad dziećmi, opieka zdrowotna, szkolenia, pomoc w poszukiwaniu pracy i rehabilitacja

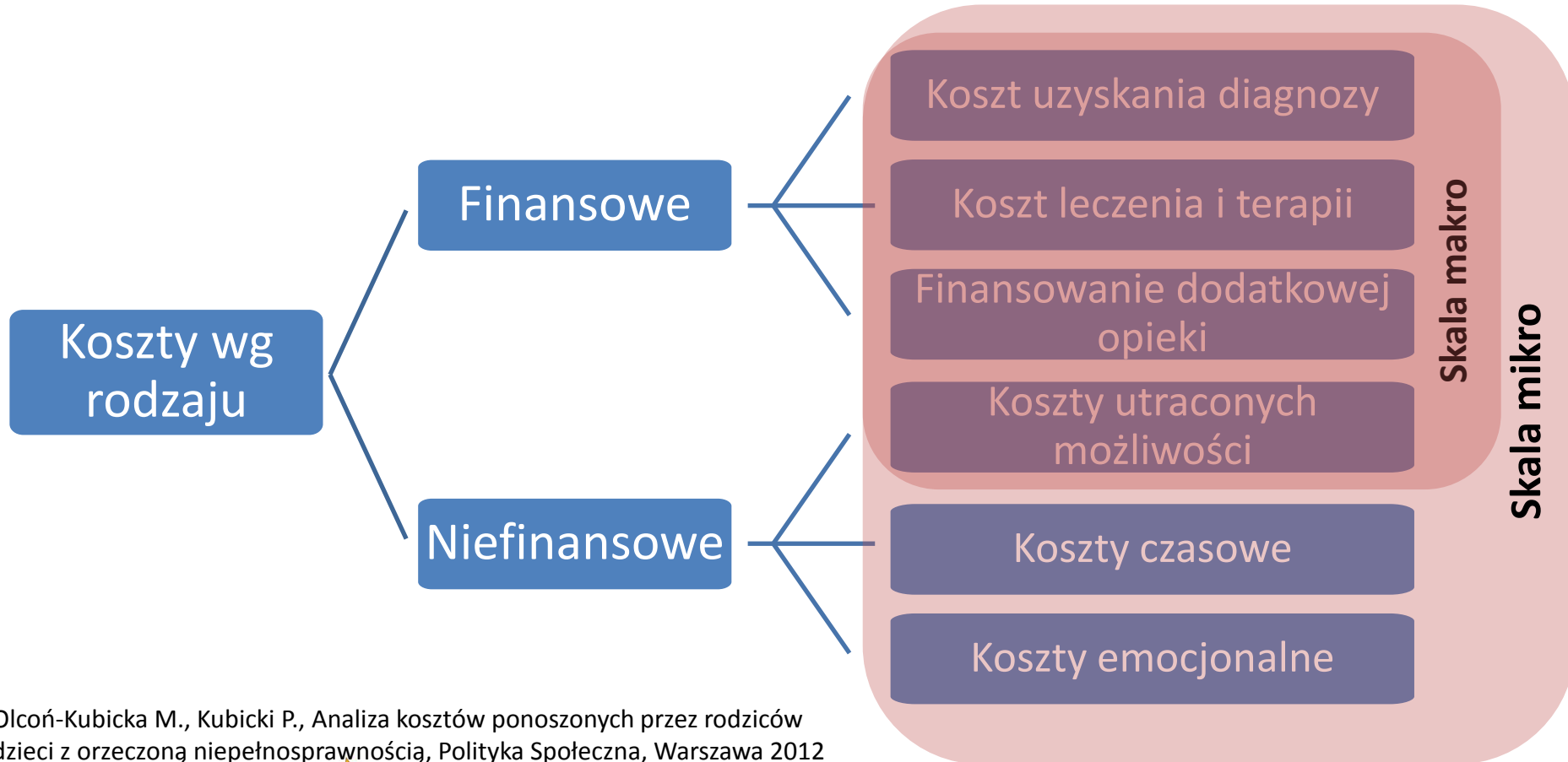

Kluczowe definicje

- **Osoby z niepełnosprawnościami** mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami (za: Konwencja ONZ). W praktyce osoby z prawnie orzeczoną niepełnosprawnością.
- **Osoby długotrwale lub ciężko chore** to te, które z powodu wieku lub choroby i związanych z nimi trudnościami życiowymi wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

Rodzaje kosztów

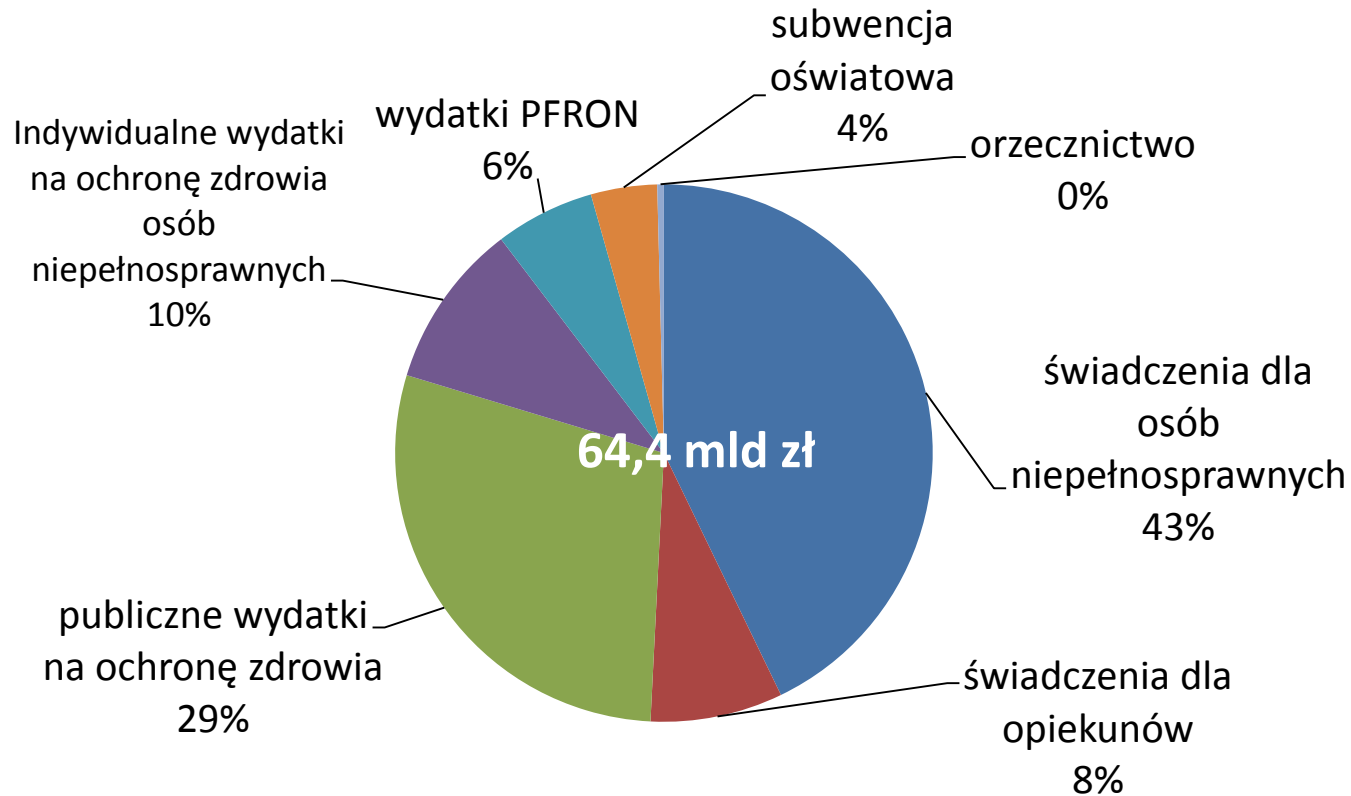

Olcoń-Kubicka M., Kubicki P., Analiza kosztów ponoszonych przez rodziców dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością, Polityka Społeczna, Warszawa 2012

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Analiza kosztów – wydatki makro

dane za 2010 r., Piętka-Kosińska 2012: 59

Analiza kosztów – wydatki makro

Rodzaj kosztu	Kwota (zł)
świadczenia pielęgnacyjne	1,7 mld
dotatki do świadczeń	255 mln
zasiłki pielęgnacyjne	1,7 mld
świadczenia rodzinne dla osób niepełnosprawnych	340 mln
pomoc społeczna	3,5 mld
PFRON - dopłaty do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników	3 mld
rehabilitacja społeczna i zawodowa	916 mln
SUMA:	11,2 mld

dane za 2013 r., MPiPS

X mld zł (brak danych)

- Koszty wydatków bezpośrednich plus koszty alternatywne

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Analiza kosztów – wydatki mikro

Wydatki na:

- diagnozę
- leczenie i terapię
- dodatkową opiekę

Koszty:

- czasowe
- emocjonalne
- alternatywne (utraconych korzyści)

Szacunkowo to **od kilkuset do kilku tysięcy złotych miesięcznie** na gospodarstwo domowe.

Cele polityki publicznej

Deklarowane

W przypadku niepełnosprawności w dokumentach strategicznych wsparcie niezależności i samodzielności, integracja społeczna oraz aktywność zawodowa.

W przypadku długotrwałej choroby celem jest wspieranie samodzielności, niezależności i integracji społecznej.

Rzeczywiste

Koncentracja na zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych i działaniach o charakterze interwencyjnym/ratunkowym.

Częsty brak spójności między poszczególnymi formami wsparcia finansowanymi i zarządzanymi przez różne podmioty.

Rozliczanie wydatków „kasowe”, a nie zadaniowe. Bardziej liczy się poprawne wydatkowanie zaplanowanej w budżecie kwoty, a nie osiągnięcie celu.

Podejście zadaniowe

Budżet zadaniowy - plan finansowo-rzeczowy, w którym plan działań przedstawiony jest w postaci zestawu zadań.

Treścią budżetu są nie tylko limity wydatków, ale i **kwantyfikowalne wskaźniki wykonania zadań i realizacji celów**, którym służyć mają wydatki publiczne.

Podporządkowanie alokacji środków publicznych realizacji precyzyjnie wskazanych celów społecznych i gospodarczych.

Wzrost wydatków na pewne zadanie **nie jest wartością samą w sobie**, a zmniejszenie wydatków prowadzące do niewykonania zadań publicznych lub do jego wykonania w niewłaściwy sposób **nie jest oszczędnością**.

Misiąg W., Siedem lat wdrażania budżetu zadaniowego – refleksje i prognozy,
Studia BAS, Nr 1(33) 2013, s. 88

Podejście zadaniowe

- Krok 1 Rozpoznanie potrzeb społecznych i ekonomicznych
Ustalenie dopuszczalnej kwoty wydatków budżetowych
- Krok 2 Ustalenie pożądanych wartości przyjętych mierników wykonania zadań publicznych finansowanych z budżetu
- Krok 3 Kalkulacja wydatków niezbędnych do osiągnięcia celów ← **Kalkulator Społeczny**
- Krok 4 Czy dostępne zasoby są wystarczające dla osiągnięcia celów wyznaczonych w kroku 2? TAK → Krok 5; NIE → Krok 2
- Krok 5 Ustalenie limitów wydatków dla wyszczególnionych zadań państwa
- Krok 6 Podział środków pomiędzy instytucje finansowane z budżetu
- Krok 7 Zestawienie budżetu w układzie „tradycyjnym” (według instytucji)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Przykłady inwestycji społecznych (1)

Care & Repair, Walia

Agencje Care & Repair oferują osobom starszym w całej Walii pomoc w dostosowaniu domów do potrzeb seniorów. Realizuje drobne, acz pilne ulepszenia takie jak: rampy, ścieżki wyrównujące, dostęp do toalet.

Handy Help, Anglia

Usługi obejmują drobne naprawy, prace wokół domu. Usługi te są wspierane przez Radę Miejską Trafford i rząd centralny.

Tai Chi, Anglia

Projekt ten jest częścią programu zapobieganie upadkom osób starszych. Koszt opieki zdrowotnej i społecznej osób ćwiczących Tai Chi zmalał dwukrotnie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Przykłady inwestycji społecznych (2)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Podsumowanie

- Niepełnosprawność i długotrwała choroba - zbliżone definicje i formy wsparcia
- Polityka publiczna - nie jest tak istotne, ile wydajemy, ale co chcemy osiągnąć i czy to osiągniemy
- Inwestycje społeczne - należy uwzględniać łączne wydatki zarówno horyzontalnie (np. zdrowie, pomoc społeczna, edukacja), jak i wertykalnie (samorząd lokalny, budżet państwa) oraz koszty alternatywne, a nie tylko bezpośrednie wydatki budżetowe
- Najczęściej te „niepoliczalne” koszty ponosi pełniąca dodatkową „niepłatną” opiekę kobieta będąca członkiem rodziny. Ze względów demograficznych i społecznych ta dominująca forma wsparcia musi ulec zmianie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Dziękujemy za uwagę

pkubick@sgh.waw.pl
magda.maciejasz@gmail.com

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Szczecin

Szczecin – obsługa komunikacyjna osób niepełnosprawnych

Dzięki systematycznym inwestycjom Miasta przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych tabor liczy 15 BUS-ów i jeden autokar. Usługi te są w 100% finansowane z budżetu miasta.

Dobre praktyki samorządów 2011. Polityka na rzecz osób niepełnosprawnych,
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2011

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Kraków - Droga Królewska dla niepełnosprawnego turysty

Przygotowanie i wykonanie projektu specjalnej trasy na przebiegu Drogi Królewskiej zawierającej krótkie opisy w alfabecie Braile'a oraz komunikaty audio.

Kraków

Dobre praktyki samorządów 2011. Polityka na rzecz osób niepełnosprawnych,
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2011

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Dębica - utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych
W trakcie realizacji projektu wyremontowane zostały powierzchnie magazynowe, w których działa wypożyczalnia, zakupiony został sprzęt rehabilitacyjny i przeszkolono pracownika, który udziela instruktażu w zakresie korzystania ze sprzętu.

Dębica

Dobre praktyki samorządów 2011. Polityka na rzecz osób niepełnosprawnych,
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2011

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Police

Police – asystenci osób niepełnosprawnych

Cztery osoby długotrwale bezrobotne zostały wyszkolone na osobistych asystentów osób niepełnosprawnych, które następnie wspierały 20 niepełnosprawnych podopiecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym

Dobre praktyki samorządów 2011. Polityka na rzecz osób niepełnosprawnych,
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2011

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

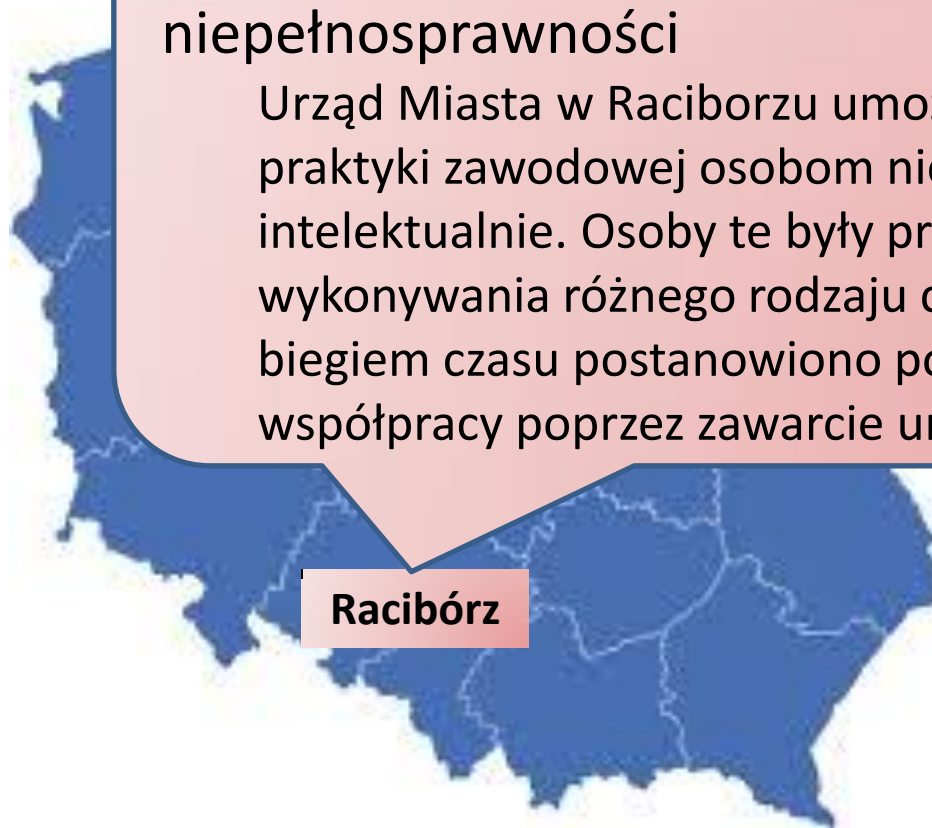

Projekt innowacyjny współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Racibórz – dorosnąć do niepełnosprawności

Urząd Miasta w Raciborzu umożliwił odbycie praktyki zawodowej osobom niepełnosprawnym intelektualnie. Osoby te były przyuczane do wykonywania różnego rodzaju czynności. Z biegiem czasu postanowiono poszerzyć zakres współpracy poprzez zawarcie umów o pracę.

Racibórz

Dobre praktyki samorządów 2011. Polityka na rzecz osób niepełnosprawnych,
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2011

Mazowsze.
serce Polski

Biuro Projektu: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej; ul. Nowogrodzka 62A, 02-002 Warszawa; tel.: 22 622 42 32
Biuro Partnera: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa; tel.: 22 564 93 88
Biuro Partnera: Radomskie Centrum Przedsiębiorczości; ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom; tel.: 48 360 00 45

